Gemeente Gorinchem

Startnotitie programma Mobiliteit

Inhoud

1. Inleiding 1
Onderwerp 1
Wat willen we bereiken? 1
Wat is de scope van het programma? 1
Hoe wordt deze startnotitie behandeld? 1
2. Relatie met omgevingsvisie en ISV 2
Hoe geeft het programma invulling aan de visie(s)? 2
Welke kaders staan in de visie(s)? 2
4. Vervolgproces 3
Hoe wordt het programma opgesteld? 3
Financiële consequenties 3
Communicatie en participatie 4
Besluitvorming 4
Planning Programma Mobiliteit 4

1. Inleiding

Onderwerp

Programma Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma 2022-2026 is opgenomen dat de Mobiliteitsvisie 2040 wordt geëvalueerd en dat het Uitvoeringsprogramma wordt geactualiseerd. Met het opstellen van een Programma Mobiliteit wordt invulling gegeven aan deze ambitie.

Wat is de scope van het programma?

Het doel is een Programma Mobiliteit waarin de ambities van de "Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040" worden geactualiseerd en geconcretiseerd. De aandacht gaat vooral uit naar maatregelen en projecten. Het beleid is al opgenomen in de Omgevingsvisie.

Het Programma Mobiliteit bevat de volgende onderdelen:

1. Evaluatie van de Uitwerking Maatregelen.
2. Actualisatie van het uitvoeringsprogramma. Waarin de uit te voeren projecten voor de komende jaren worden vastgelegd (passend bij de omgevingsvisie).
3. Het verwerken van nieuwe inzichten en ambities. Het gaat hierbij onder meer om het collegeprogramma en de raadsopdracht Fietsveiligheid.

Hoe wordt deze startnotitie behandeld?

Deze startnotitie wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Mobiliteit heeft vaak een groot effect op de leefomgeving van mensen. Keuzes liggen veelal gevoelig, de ruimte is vaak beperkt en de wensen lopen uiteen. Daarom is het wenselijk dat de raad zich kan vinden in de startnotitie.

2. Relatie met omgevingsvisie en ISV

Hoe geeft het programma invulling aan de visie(s)?

Op 19 december 2023 is de omgevingsvisie Gorinchem 2050: Stad in balans vastgesteld. De omgevingsvisie is een onderdeel van de beleidscyclus van de Omgevingswet. De Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040 maakt hier ook onderdeel van uit. Omdat we voortaan alleen de Omgevingsvisie als visie erkennen komen alle andere visies te vervallen, waaronder de Mobiliteitsvisie 2040. De omgevingsvisie is gebaseerd op bestaande beleidsuitgangspunten en de Mobiliteitsvisie 2040 is hierin opgenomen. De benoemde ambities zijn hierdoor nog steeds actueel.

De ambities van de Mobiliteitsvisie 2040 zijn geconcretiseerd in een maatregelenpakket en een uitvoeringsagenda 2020-2023. Deze documenten dienen te worden geëvalueerd en geactualiseerd. Binnen de Omgevingswet hoort dit thuis onder een programma.

Welke kaders staan in de visie(s)?

Bestaande kaders

Omgevingsvisie
In de Omgevingsvisie staan de volgende opgaven benoemd:

- Bereikbaarheid en toegankelijkheid: Een beter bereikbare stad, met een gezonde balans tussen auto, fiets, Openbaar Vervoer en andere modaliteiten.

Fiets:

- Voor de kortere afstanden zetten we in op veilige, comfortabele en snelle fietsverbindingen.
- Hiervoor bouwen we nieuwe bruggen, zodat het autoverkeer van het fietsverkeer wordt ‘ontvlochten’ en er voor de fiets directere verbindingen ontstaan.’
- Door te investeren in de fiets blijft de stad bereikbaar en verbetert de leefbaarheid.
- Hiervoor worden verkeersonveilige locaties op fietsroutes aangepakt.

Bereikbaarheid:

- De mobiliteitstransitie kan bijdragen aan het verminderen van de groei van het aantal auto’s. Om dit te bereiken, geven we in de openbare ruimte ruim baan aan lopen, fietsen en Openbaar Vervoer.
- De stad blijft met inzet van andere vervoersalternatieven /verschillende modaliteiten bereikbaar voor onze bewoners en bezoekers.
- We bouwen nieuwe bruggen om bestaande knelpunten in de stad te ontlasten, de bereikbaarheid van transformatiegebieden te borgen en nieuwe aantrekkelijke fietsverbindingen (voor bewoners, scholieren en werknemers) te creëren.

Collegeprogramma 2022-2026

- In de mobiliteitsvisie 2040 is vastgelegd hoe mobiliteit zich ontwikkelt in Gorinchem. Daarmee ligt er een goede basis waar we mee aan de slag te gaan. We maken keuzes in wat we de komende periode uitvoeren. Daarbij ligt de prioriteit bij het verbeteren en het veiliger maken van de routes voor de fietser en de voetganger. We hebben met name aandacht voor de Oost-West verbinding en de noordelijke infrastructuur in de stad. We kijken naar de mogelijkheden om de kwaliteit van het openbaar vervoer te verbeteren. En werken samen met andere overheden aan het zoveel mogelijk voorkomen van (verkeers)hinder op de A27 en A15.

Mobiliteit is een breed begrip waar veel valt onder te brengen. In het programma Mobiliteit wordt voornamelijk ingezet op onderwerpen en ambities uit de voormalige Mobiliteitsvisie 2040 die is opgegaan in de omgevingsvisie. Hierbij wordt extra prioriteit gegeven aan de fiets (wens van raad en college).
Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk bij de ambities en projecten van de Mobiliteitsvisie te blijven. Hierin zijn al de belangrijkste ambities en projecten voor de komende jaren benoemd.

Ontwikkelingen passend in het Programma Mobiliteit
Er zijn nieuwe ontwikkelingen op zowel landelijk als lokaal niveau die gevolgen hebben voor het gebruik of de vormgeving van de wegen in Gorinchem. Als wij hier met ons mobiliteitsbeleid of de vormgeving van de infrastructuur invloed op hebben dan vallen deze binnen de scope van het Programma Mobiliteit. Het gaat bijvoorbeeld om nieuwe wegcategorieën (30 km/h gebiedsontsluitingswegen), nieuwe ontwerprichtlijnen of nieuwe voertuigen (fatbikes, e-bikes, bakfietsen).

Ontwikkelingen niet passend in het Programma Mobiliteit

Ontwikkelingen met een hoog abstractieniveau
Voor mobiliteit zijn ontwikkelingen zichtbaar die effect hebben op het (gebruik van) de infrastructuur, maar die niet alleen vanuit mobiliteit kunnen worden benaderd. Het gaat hierbij om demografische ontwikkelingen (b.v. vergrijzing) en ambities vanuit andere beleidsvelden (b.v. stedelijke verdichting). Qua abstractieniveau passen deze beter bij de Omgevingsvisie.

Ontwikkelingen met een laag detailniveau / gebiedsspecifiek
Er zijn ambities, waarbij een verdere uitwerking niets past bij het detailniveau van het Programma Mobiliteit. Het gaat om vraagstukken die vooral op wijk- en buurtniveau effect hebben en waarbij veel stakeholders bij zijn betrokken (b.v. wel of geen autoluwe binnenstad.)

Regels voor het Omgevingsplan
Naast het Programma Mobiliteit zijn er voor het Omgevingsplan specifieke regels nodig. Deze regels worden separaat uitgewerkt. Zo wordt er bijvoorbeeld parallel aan dit programma gewerkt aan nieuwe parkeernormen.

4. Vervolgproces

Hoe wordt het programma opgesteld?

- Het Programma Mobiliteit bestaande uit de volgende onderdelen:
  - Een technische evaluatie van de bestaande Uitvoeringsagenda:
  - Status projecten (afgerond, lopend en nog op te starten).
  - Financiën.
  - Inventarisatie van toezeggingen, moties, amendementen en andere (bestuurlijke) toezeggingen m.b.t. onderwerpen die in het programma moeten komen.
- Een geactualiseerde "Uitvoeringsagenda" Mobiliteit, waarbij de planning/prioritering van de voormalige Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040: Uitwerking Maatregelen als basis wordt genomen. Hierbij wordt kritisch gekeken of deze nog aansluit bij de huidige ambities en inzichten.
- Voorgesteld wordt om bij de selectie van projecten prioriteit te gegeven aan fietsprojecten.
- Concretisering van ambities op gebied van mobiliteit, zodat deze kunnen worden meegenomen in de volgende actualisatie van de Omgevingsvisie.
- Het voorgaande levert een groslijst (vergelijkbaar met de Uitvoeringsagenda) op die begin 2027 in een I&O met de raad wordt gedeeld. Ook andere stakeholders zijn hierbij welkom. Op basis van deze sessie wordt het definitieve Programma Mobiliteit opgesteld.
- Het programma wordt halverwege 2027 ter besluitvorming voorgelegd aan het college.

Financiële consequenties

In de begroting is voorzien in het opstellen van het Programma Mobiliteit. De uiteindelijke financiële consequenties zijn afhankelijk van de keuzes die de raad maakt. In de reguliere begroting is alleen voorzien in de lopende projecten. Waarbij een deel van de projecten om financiële redenen versoberd is, zoals de Banneweg, Fietsknelpunten top 10 en station Gorinchem noord. Daarnaast is er regulier budget voor kleinschalige aanpassingen.

Communicatie en participatie

Het Programma Mobiliteit borduurt voort op de Omgevingsvisie, waar de Mobiliteitsvisie in is opgenomen. Voor de Mobiliteitsvisie is uitgebreid geparticipeerd en het resultaat hiervan is een lijst met projecten en ambities tot aan 2040. Daarnaast zijn nog diverse grote projecten in uitvoering en voorbereiding het is niet wenselijk om deze afspraken nu al ter discussie te stellen.

Wij starten hierdoor niet op nul, waardoor de participatie soberder kan worden vormgegeven. De maatregelen uit de Mobiliteitsvisie vormen de basis. Wel worden onze inwoners en de raad meegenomen in het proces en de prioriteiten die worden gesteld. Dit zal grotendeels informerend zijn en waar mogelijk wordt gekozen voor een actievere rol.

Doordat de mobiliteitsprojecten in uitvoering, voorbereiding en/of een sterke relatie hebben met gebiedsontwikkelingen (b.v. nieuwe brug over de Linge) zijn er weinig mogelijkheden tot actieve participatie. Dit heeft alleen meerwaarde voor de selectie van nieuwe projecten of prioritering van projecten die nog niet gestart zijn.

Verder wordt er bij de gebiedspaspoorten en bij concrete projecten passende participatie toegepast met direct belanghebbenden.

Besluitvorming

De startnotitie wordt door de raad vastgesteld. Op 11 juni is de I&O, de B&A is op 18 juni en de raadsvergadering is op 2 juli 2026.

Als het programma gereed is wordt dit door het college vastgesteld en het wordt met een RIB ter kennisgeving naar de raad gestuurd. Als er financiële consequenties zijn dan moeten de financiën door de raad worden vastgesteld. De afronding van het Programma is half 2027 voorzien.

Planning Programma Mobiliteit

De planning voor het Programma Mobiliteit is:

- Q2 2026: Vaststelling startnotitie
- Q3 2026: Projectopdracht
- Q3 2026: Start opstellen Programma Mobiliteit
- Q1 2027: Delen concept programma in I&O
- Q2 2027: Vasstelling Programma Mobiliteit